

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

za raznačalu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	\$1.50
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA

Naprej za Cankarjev glasnik!

Kmalu bo minulo štiri leta, zastopniki C. G. z nabiralnimi odkar so si napredni Slovenci polami ali za obnovitev naroči v Clevelandu ustanovili lepo-nine, bodite vladuni z njimi, ker slovno revijo "Cankarjev glasnik", kot živ spomenik našemu delu.

največjemu socialnemu pisatelju, Ivanu Cankarju.

Ob rojstvu Cankarjeve ustanove so se neštete organizacije kot tudi posamezniki obvezali, da bodo z vsemi silami agitirali za razmah Cankarjevega glasnika. Dalje so revijo z nadušenjem sprejeli naši literarni delavci ter jih obljudili svoje prispevke. Za urednika je bil nastavljen eden najzmožnejših slovenskih pisateljev in mislecev Etnib Kristan.

Revija je lepo uspevala. Naročniki so se množili. Kritika se je tu in v stari domovini povabilno izražala o njeni vsebinai davno ni končano, temveč se in tehniki. Seveda so bili vprito svetovne vojne šele predsedniki. Nekateri omahljivi naročniki so imeli puhle izgovore, da na primer vsebuje C. G. pregloboko gradivo itd. Zastopnik so morali imeti obilno mero diplomatskih zmožnosti, da so jih prepričali o nasprotnem. Preglavice so delali tudi nekateri sotrudniki, ki so se v svoji nadutosti domišljali, da se nad vsako kritiko.

Navz�ic temu je pa po urednikovi zaslugi, ostala revija na isti literarni višini, kot ji je bilo začrtano ob njenem rojstvu. Nemesnilo bi bilo tajiti, da se mora: vsaka slovenska publikacija boriti s finančnimi težkočami in to velja tudi za Cankarjev glasnik. Oglasov, ki so glavni vir dohodkov, ima le malo število. Ce se naši trgovci zavedali važnosti revije, bi jih nedvomno naklonili več oglasov.

To velja tudi za nove naročnike. Vprito tega dejstva si mora Cankarjeva ustanova iskat drugi vir dohodkov, ki je pa le negativen. To so namreč kulturne in družabne priredebe, ki jih vprizarja ustanova periodično v raznih naselbinah. Ob zatonu četrtega leta moramo konstatirati, da je revija C. G. silno obogatila našo skromno literaturo v Ameriki.

Prinašala je uvodne članke, ki bi bili lahko v ponos svetovnim revijam. Dalje se je odlikovala z novelami, črticami, pozemlji, zgodovino kulturnih društev, gospodinjskimi nasveti, dramskimi proizvodi itd. Od Cankarjevih smernic ni niti za las odstopila in tudi v bodoče ne bo.

Iz tega je razvidno, da se izplača agitirati za Cankarjev glasnik. Kadar vas obišejo

EMISIJE WRUL-WRUW V SRBSKO-HRVAŠKEM JEZIKU

G. dr. Svetislav Petrović govoril dnevno preko te postaje v Bostonu v srbo-hrvaškem jeziku. Emisije so namenjene Jugoslavom v zasluženi Jugoslaviji, vsebujejo polet tega še najnovejše vesti in komentarje ter se slišajo tudi širom po Združenih državah ameriških, ker je postaja še priljubljena.

Po običnih ali lokalnih prejemnih prilikah se emisija sliši zdaj bolje na tej, zdaj na oni valovni dolžini, med tem ko se more slišati navadno na obe, ali to pa še vedno le na kratkovalnih prejemnikih, ki jih prejema "J. K." se slišajo tudi v Južni Afriki, na Novi Zelandiji in Avstraliji, v Južni Ameriki in Severni Afriki ter se povsod poslušajo z največjim zanimanjem. Ker je zmanjšano, kolikšno zanimanje je zanje krat na dan.

Redno se oddajajo dnevno: po čikaškem D. S. T. od 9:30 popoldne in trajajo okoli 15 minut, po Eastern S. T. ob 12:30 P. M. ali New York D. S. T. ob 1:30 P. M. in po pacific. času ob 9:30 A. M.

Vse te emisije so kratkoval-

V Ameriki neprestano telefonirajo

Newyorška telefonska družba je izdala zanimivo knjigo, ki podaja verno sliko o telefonskem in brzovnem prometu na svetu.

Knjiga ugotavlja, da je na vsej zemlji 41 milijonov 90.347 telefonskih priključkov.

Največ jih je seveda v Združenih državah in sicer več nego polovica ali 21 milijonov. — Samo New York ima več telefonskih govorilnic nega vsa Francija skupaj in trikrat toliko kolikor vsa Azija.

Ameriškega poslovnega življenja si brez telefona sploh ni mogoče predstavljati, v zasebnem življenju pa ga uporablja vsak Američan tako, da odpade na vsakega državljanu Unije na leto povprečno 223 telefonskih kljucov. Knjiga ugotavlja tudi to, da je telefoniranje v Združenih državah seveda zelo poceni, zato je umljivo, da je telefon tam tako razširjen, tako da se v njih vsako sekundo primeri 1000 telefonskih kljucov, v enem dnevu pa 91 milijonov.

Za primerjavo naj povemo samo to, da odpade v Evropi na človeka povprečno 16 telefonskih kljucov — na leto.

V Ameriki, odpade na človeka 4000 pedi telefonskih kablov na ostalih štirih celinah pa samo 200 pedi.

Skupna dolžina ameriških telefonskih prog znaša 92,850,000 milj.

Počastitev junaka

Maurice du Fretay, 20 let starji Francoz, ki je desni na sliki, je bil odlikovan z angleško imperialno kolajno, in sicer za svoj izredni beg iz Francije v Anglijo. Mladenič si je na skrivaj in ob soju svec izgradil letalo, katerega je podnevi zakril z večjimi drevji, in ko je bilo letalo gotovo, je z njim odletel v Anglijo.

Predsednica ženskih klubov

Mrs. J. L. Whitehurst iz Baltimore, ki je bila na konvenciji Federacije ženskih klubov v Atlantic City izvoljena za predsednico Federacije.

V Ameriki je tudi največ avtomatskih telefonov, namreč 9000. Medtem ko je v Evropi telefon v državnih rokah, je v Ameriki eden najdonosnejših virov dobička v zasebnih rokah.

IZUMITELJ PLINSKE MASKE

Iz Kanade je prispel v London polkovnik Nasmyth, ki je prvi izdelal načrt plinske maske za angleško vojsko. Nasmyth, ki mu je zdaj 62 let, je pomočnik komisarja Rdečega križa v Kanadi.

Bilo je leta 1915 ko je Nasmyth pri St. Juliu, kjer se je borila kanadska vojska, opazil rumeno-zelenkast oblak, ki se je blížil zavezniškim položajem.

Tako je ugani, da je to dusevec klorin. Ker je vedel, da je hiposulfit sodne protiplin klorida, je priporočil vojakom, naj namejo eno junco v takšno raztopino. Na nasvet Nasmytha je rabil za osnovno priplinske maske, ki so jih začeli nato izdelovati in s katerimi so opremili vsakega vojaka, ki je odrinil na bojišče.

BUMERANG

Bumerang je, kakor znano, lučalno orožje avstralskih divjakov, ki se odlikuje po tem, da se metalcu vrne samo v roke. Izdelano je iz lesa, obliko ima srpasto ali kolenasto, spodnja stran je ploska, zgornja pa izbočena.

Običajno mislijo, da je bumerang zelo primitivno orožje, a ni tako. Če si ga natancenje pogledamo, bomo dobili vtis, da je človek v pravданi dobi v tej pripravi odkril v naprej oblikoval novih letal brez repa. V tej obliki tičijo že zadnje, najbolj prevejane možnosti aerodinamike.

Bumerang opisuje na svoji poti lahko najbolj čudovite krvulje, krogje in zavoje, popolnoma v skladu s silo in koton, v katerem je odletel.

Mož, ki ga je zalučal, mora na svojem mestu paziti le na to, kako ga bo v zraku spet ujet. V boju pa leti bumerang v ravni, samo malo valoviti črti, na nasprotnika ga je treba nameriti torej v isti višini.

Bumerang izdelujejo iz do-

Zastava v defileju

Na sliki vidimo zastavonoš in njegove spremljevalce, ki nešasto zastavo v defileju pred ameriškimi četami.

CENJENIM ROJAKOM V BLAGOHOTNO NAZNANILO

Preselili smo naš urad "STEAMSHIP AGENCY" iz 6113 St. Clair Ave. na 7403 St. Clair Ave.

V novih prostorih bomo vršili nadaljnjo poslovanje glede denarnih naročil, uradnih notarskih listin in izpolnjevali bomo prisojne za prvi ali drugi državljanski papir.

Pri nas tudi lahko plačate račune za plin, elektriko, vodo, telefon in druge obveznosti.

V novih prostorih, pod istim vodstvom, imamo tudi trgovino z GROCERIJO in SLAŠČICAMI.

Kdor izmed rojakov potrebuje uradne notarske listine, kakor tudi vsakdanje življenjske potrebščine, se vselej lahko zaupno obrne na naše podjetje, mi pa bomo skušali dati tudi v bodoče, točno, vestno in vladno postrežbo, ter se cenjenim rojakom toplo pripomoremo za obilen poset.

STEVE F. PIRNAT CO.

7403 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

ŠKRAT

Enrico Caruso, slavni italijanski tenorist, je hotel med svojim bivanjem v New Yorku v neki banki dvigniti veliko vsoto denarja. Ker pri sebi ni imel potrebnih dokumentov, mu blagajnik denarja ni hotel izplačati. Tedaj je Caruso zapel Arijo iz "Tosce", ki je blagajnika tako navdušila in ga prepričala, da gre res za Carusa, da mu je tako izplačal vsoto.

"Zakaj pa niste dragocenega uhana, ki ste ga našli, oddali takoj na polici?"

"Zato, ker sem upal, da se mi posreči najti še drugega . . ."

ločnih vrst lesa. Nekoč je bilo to orožje razširjeno povsod, kjer so podnebne prilike pospeševale rast nekih dreves. Ta drevesa so potem izginila, razen tega so odkrili druga orožja, ki so bila za krajevne prilike nemara bolj praktična. Na koncu so bumerangi ohranili samo v Avstraliji.

161,000 km ZAPLENJENIH ČREV . . .

Angleška admiraliteta je tedeni v Londonu na javni dražbi prodala 161,000 km črev za kolobase. Čревa so zaplenile angleške ladje na transportnih ladjah, ki so bile namenjene v Nemčijo. Pošiljatev je prišla z Bližnjega Vzhoda. Če bi ta čревa napolnila z mesom, bi prišlo na vsakega prebivalca Anglike 35 klobas.

ISKALCI VODE

Še v ozemljih, kjer je dosti vode, je težko najti nove izvirke. Tem večja težava je s tem v puščavah. V Severni Afriki imajo prave poklicne iskalce dragocene tekočine. Ta poklic se podeljuje od očetov na sinove in ti ljudje so sposobni označevati celo v ozemljih, kjer jih ne vodijo nobeni sledovi, kraje, kjer se v globini skriva voda. Za gradnjo novih vodnjakov so iskalci vode v puščavskih predelih pomembnejši stan nego iskalci zlata.

POSTELJA IZ KRISTALA

Najdražja postelja, kar jih kdaj napravili, je bila tista, ki jo je pred sto leti ruski car podaril perzijskemu sahu. Bila je vsa iz kristala in okrašena s sijajnimi srebrnimi ornamenti. Stopnice iz modrega stekla so vodile do te razkošne postelje, ki je spadel k njej tudi vodomet z dišečo vodo. V razsvetljene prostorije se je postelja bliskala, kakor da je nastavljena iz samih diamantov.

Hrvatje bodo nadaljevali borbo proti izdajalcem

Washington, D. C. 20. maja. Washington, D. C. 20. maja. Tičnih obešenjakov hrvaškemu narodu tolikšno sramoto, da posvetno važnost ustanovite niža Hrvate in Hrvaško na zvanega "Neodvisnega hrvaškega kraljestva" je zopet po- g. dr. Svetislav Petrović Bogdana Radico, znanega hrvaškega javnega delavca, in aktualca in književnika, naj pri po radiu postaje WRUL WRUW v Bostonu Hrvatom Jugoslaviji. G. Bogdan Radice je z veseljem odzval temu svetu tik pred dnem proglašitve zvane "hrvaškega kra- kralja". Tako je bila druga e- sija izvedena v soboto dne 17. 5. tik pred odhodom Anteja Radicevici v Rim. Ob tej priliki je Bogdan Radica reklo po ra- Boston sledče:

Kdo je pooblastil izdajalca kralja, kralja Zvonimira, beneškim dožem in italijskim propalim knezom? —

Ali ga je pooblastil hrvaški kralj? — se vprašujem danes, objavljujo amisični listi vesterni, da odide nekakšna hrvaška delegacija z Antonom Pašićem na čelo v Rim, da tam Italijanski dvoru krovaških kraljev. Vsek Hrvat, ki kolikor kaže hrvaško zgodovino, tisto, ki je Ivan Meštović ovekovečil svojem sijajnem delu, kako naši tisočletne pravice vsem, in proti vsakomu, ki nam je hotel in skušal in pogaziti, vsak Hrvat, ponovno, ve in čuti, kaj to pomeni.

Pred nekaj sto leti, v najnajnježih časih hrvaškega moga, političnega, duševnega in jega veka, v dneh naše strašnejše preteklosti, so tak odšli poslanci iz Hrvatske, pa ne poslanci hrvaškega roda v Neapelj da vzamejo na stol Zvonimira in Tonislava Draškega Anžuvinca, ne- sostenika in histerika, bolnega nesrečnika, ki je pro- vse, kar je bilo naše, Mad- sum in beneških dožem za 1000 cekinov.

Anžuvinci in Savozi sta dve padli knežji hiši, ki sta zae- s Habsburžani od nekdaj ustavljeni najtemnejo reak- in najstrašnejšo zapreko v njihovih horih za svobodo. Savojska hi- je morala vzeti nase še to- moto, da ji njeni tirana jugoslovini in Hitlerovska vloga zavinev in Hitlerovska vloga zavinev in Habsburžanov, nevje svobode in neodvisno- majhnikov narodov.

Ko mi Hrvatje pomislimo na tle delegacije Hrvatov in hrvaških izrodkov, ki odidejo v nej, in Rim, da privedejo na prestol narodnih vla- jev, se nam vzbuja stud in am prevzema.

Ameriški listi pa začenjajo zavinevati naš težki in strašni kraljestvo za grózno ko- jeno in farso. Takšno hrva- kraljestvo, ki sramoti man- nimiria in Tonislava, ni nič negega kakor nesrečna in mi- mašina proti svobodi in neodvisnosti ne samo hrvaškega roda, nego tudi vseh narodov Balkanu.

Ali morete vi dopustiti, da Dragi sorodniki in prijatelji: Stejem si v dolžnost, da se naj-

Distributed through the
Committee of Defend America by Aiding the Allies

lepše zahvalim vsem za to lepo presenečenje. Ta dan, mi bo ostalo neizbrisno v spominu za vedno. Zahvalo naj sprejmejo:

Mr. in Mrs. John Mihelich, Mr. in Mrs. Frank Urankar, Mr. in Mrs. John Urankar, Victor Urankar, Lucy Urankar, Mr. in Mrs. Frank Urankar, Mr. in Mrs. Andy Urankar, Mr. in Mrs. Tony Urankar, Mr. in Mrs. Max Urankar, Mr. in Mrs. Frank Homar, Mr. in Mrs. John Accetto, Mr. in Mrs. John Pistotnik, Fred Hochevar, Ann Urankar, Frank Skrl, Mr. Kushlan, Mr. in Mrs. Sinkovich, Mr. in Mrs. Kovach, Mr. in Mrs. Tursic, Mr. in Mrs. Paulin, Mr. in Mrs. Frank Krivec, Mr. in Mrs. Hribar, Mr. Dolgan, Mr. Spenko, Mr. in Mrs. Peterca, Mr. in Mrs. Stanley Dolenc, Miss Mary Krivec, Miss Krevik, Mr. Sietz Frank, Mr. in Mrs. Polenze, Mr. in Mrs. Russ,

Mr. in Mrs. Burja, Mr. in Mrs. polke in lepe valčke. Posebno zahvalo izrekam Mr. Hlad, Mr. in Mrs. Tony Antonin, Mr. in Mrs. George Hutton, Mr. in Mrs. Blummer, Mr. in Mrs. Skok, Mr. in Mrs. Skok Jr., Luka, Mr. in Mrs. Henry Kershman, Mrs. Kershman, Rose Hlad, Mr. in Mrs. Jerry Zupec, Mr. in Mrs. Blummer, Mr. in Mrs. Zaletel in družina, Mr. in Mrs. Charles Krivec, Mrs. Antonin, Mr. in Mrs. Punchar, Mr. in Mrs. Joe Kumel, Mrs. Jacklie, Mr. in Mrs. Snel, Mr. in Mrs. Frank Hochevar, Mrs. Glavan in Mr. in Mrs. Frank Sluga.

Ponovna hvala vsem za vse. Za to 50-letnico ste me vi presečili, a za konec prihodnih 50 let, bom pa jaz vas, to vam že sedaj obljubim. Časa za načrtovanje napraviti imam še dosti. V enakih slučajih pa bom rad vrnil.

John Urankar
834 E. 239 St.

ZA NEDRŽAVLJANE

Ustanova Common Council for American Unity je pravkar založila novo izdajo knjižice "How to become a citizen of the United States." Ista vsebuje vse

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM ...

'Enakopravnosti'

HAIR-BREADTH HARRY

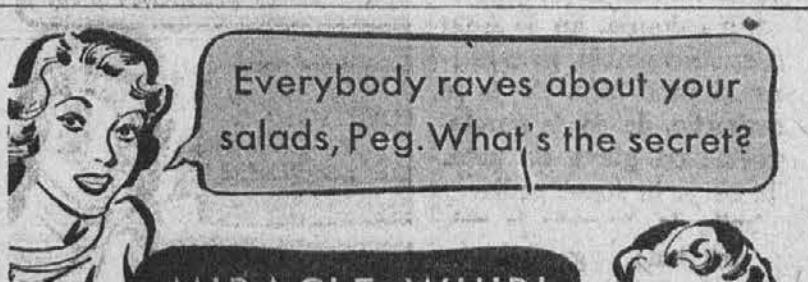
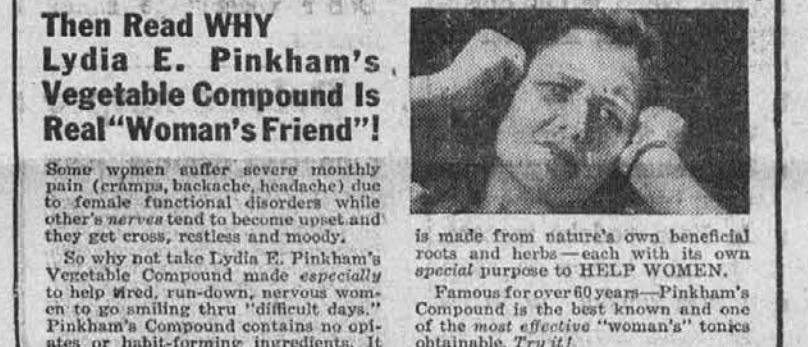
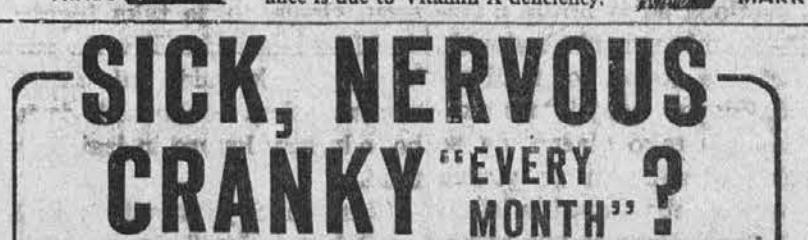
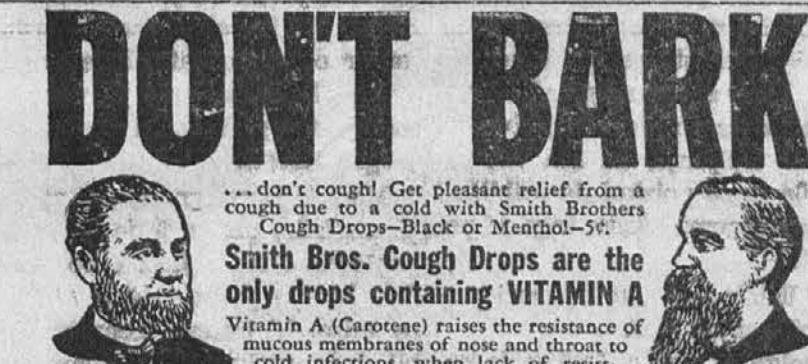

Vlada z grozovlado

spremembe v naturalizacijskem postopanju, ki so letos stopile v veljavno vsled novega državljanškega zakonika (n. t. ionality code). Knjižica je skupno delo Miss Marian Schisby, podravnateljice, in Mr. Reada Lewisa, izvršilnega ravnatelja gori omenjene ustanove. Omenjena sta bila priredila tudi prejšnjo izdajo te važne knjižice.

Nova izdaja obsega 90 strani, skoraj 28 strani več kot stara. Med novimi poglavji je popolno besedilo ustave Zedinjenih držav ter vključuje tudi Bill of Rights in vse ostale amendmente. Kljub povečani izdaji stane knjižica samo 25 centov.

Mnoge spremembe v naturalizacijskem zakonu in postopanju so važne in v marsikaterem oziru olajšujejo težkoče ob prilikah naturalizacije. Spremembe so bile uvedene glede kraja, kjer naj se vloži prošnja za prvi papir, glede čakalne dobe med vložitvijo prošnje za drugi papir in podelitev državljanstva, glede državljanstva otrok, zgodovine Američanov in mož Ameri-

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cross woman—All you may need is a good reliable tonic. If so, just try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially for women. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food which your body uses directly for energy—to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected throughout your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle. WELL WORTH TRYING.

IMPORTANT Medical Tests Reveal WHY Famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound Has Been Helping Weak, Rundown, Nervous Women For Over Half A Century!

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cranky woman—All you may need is a good reliable tonic. If so, try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more whole-

some food which your body uses directly for energy—to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected throughout your whole being.

Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Lydia E. Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle.

FRANCE BEVK

KRIVDA

LJUDSKA POVEST

Anka je stokrat mislila na tisoč zgodbo ... Da, v njeni duši je mati še vedno živelata takot v prejšnjih dneh. Venda je podzavestno čutila, da ji odmira otroško čuvstvo do nje. Misel, da so morda materine roke pomagale očetu v grob, je bila ko črn madež na njeni svetli podobi. Imela je rada, toda njen srce je bilo tesno zvezano tudis spominom na očeta.

Mati je bilo oproščena. Vendar je še vedno visela nad njo senca usodne skrivnosti, mrzlega suma in nedokazane krivde. Očitala si je, da ji morda dela krivico. Toda srce je bilo močnejše kot razum. Predstava matere in predstava ženske, ki je nosila v prsih skrinvost očetove smrti, sta se borili med seboj. Katera bo zmagalata? Ni vedela. Mater in Jožeta je bilo izbičalo trpljenje, da sta vse potabila in se poizkušala približati drug drugemu. Anka tega ni poznala.

Odločilo se bo, ko bo mati prestopila prag izbe.

Dolgo je ni bilo. Luč se je kajdila, svetloba se je igrala z dolgimi temnimi sencami na stenah. Kazalci ure so se pomikali na polno. Zdaj pa zdaj je zastopalo v kolesju tako glasno, da se je dekla zdrnilo in se plašno ozrlo okrog sebe. Zunaj je ležala globoka noč. Nebo je bilo oblačno, bilo je vse tiko, le veter je šumel v vejah.

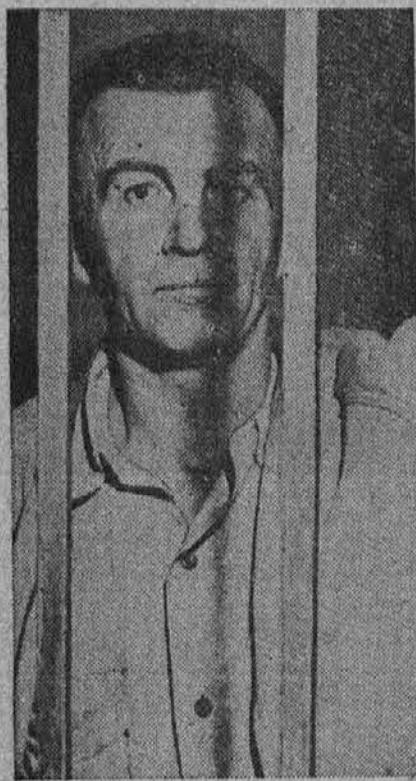
Anka je vzela knjigo, da bi brala. Zdelo se je, da bere v tujem jeziku, venomer se ji je izmikal pomen besed. Pred očmi ji je plavala čista podoba matere. Nato ji je bilo, kakor da stoji na pragu tuja ženska in jo izprašuječe gleda. Dvignila je obraz, vrata so bila zaprtata.

Po urah čakanja, ko je Anki že lezel spanec na oči, so odmetali koraki pred hišo. To jo je tako razburilo, da jo je spreletela vročina od glave do peta. Dvignila se je in zoper sedla.

Posluhnila je. Iz veže je prihajalo pritiščano govorjenje. Morda je kdo drugi, je pomislila. Tedaj so se odprala vrata, na pragu se je prikazala mati. Bila je bleda, zelo bleda, obraz ji je bil oyvit v črno ruto. Zanjo je stala Anina mati, velika ženska z ostrimi potezami na obližju.

Mati je bila ko olesenela. Ali je pričakovala, da se bo hči dvignila, ji pohitela naproti, ji stisnila roko in ji rekla besedo v pozdrav? Saj bi bila sama potzdravila, a ni našla glasu. Radi

Zaprti Nemec

Na sliki je 43 let stari Frederick Reis, Nemec iz Oaklanuda, Cal., katerega so zaprli, ker so našli pri njem razne važne načrte za ameriško obrambo, tako zvane "blue prints."

Anka je komaj zganila z ustnicami.

Iz kamre se je razlegnil globok, pretresljiv jok. Marička se je preplašila iz spanja in zavilila. Mati jo je objemala in prižemala nase.

"Ti si še moja," je ječala. "Stokrat sem vse pretrpela ... Ti si še moja! O, stokrat sem pretrpela!"

Anka se je dvignila, tekla iz izbe, iz hiše, čez vrt, skozi gozd, med skalami in med drevecem, skozi temo in jesenski hiad do Tkalcu. Ko je pritekla do hiše, je v pozni uri s pestmi nabijala na vrata ...

Naslednje jutro se je Anka vrnila, a ni našla nikogar več v hiši. Ne matere ne stare matere. Tudi Maričke ni bilo. Skrinje in omare so bile odprte, materne obleke so izginile, na postelji ni bilo rjugh.

"Mati je šla domov, ne povrne se več," je jih povedala gostačka. "Kar je še pustila v hiši svojega, naj bo tvoje, je rekel."

Anko je stisnilo srce. Potočila je solzo ljubezni in hvaležnosti. Obrisala si je lica in dvignila oči. V bregu za hišo je zaledala Brdarja, ki ji je kazal hrbel in pobiral svoje sadje izza plota.

"Stric!"

Mož se je počasi okrenil in pogledal niz dol.

"Kaj je?" je vprašal nezaupno.

"Mati je — uša ..."

Brdar je postal in pomislil. Kar ga je mučilo vso noč, se je samo po sebi razpršilo. Prav je naredila. Saj ni bilo druge rešitve.

"Položi živini, napoji jo! Poberem sadje in pridem."

Upognil se je znova, pobiral

Delo za nasprotnike vojaške službe

Na sliki je skupina mladih ljudi, ki so nasprotni vojaški službi, in sicer iz ozirov religije in svoje vesti. Te mlade ljudi posijojo v taborišče Patapsco, Elkridge, Md., kjer bodo morali odslužiti svoje leto, zaposleni z nevojaškimi deli.

Vojaška straža proti piketom

Na sliki vidimo truk, kakršnih se je posluževalo ameriško vojsko za prevažanje delavcev mimo vrst piketov na doke Moore kompanije v Oaklanudu, Cal., kjer so zastavili CIO in A. F. of L. mašinisti, ki zahtevajo višje meze. S stavko mašinstov je bilo prizadetih enajst ladjevnic.

hitreje kot prej. Novo bremenda, misli in skribe se mu je navelilo na pleča.

Jesensko sonce je sijalo na rosnem travu, vetrč se je igral z vrhovi dreves.

KONEC

Žene v vojni industriji

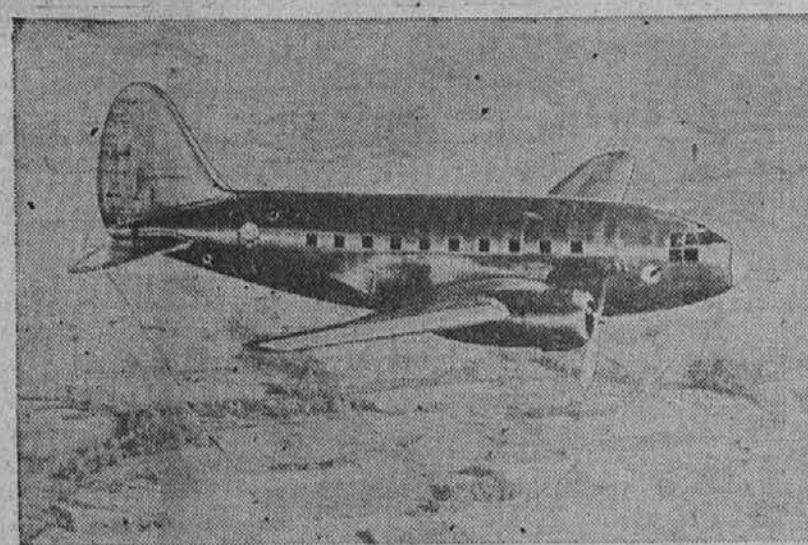
Londonski tisk se obširno bavi z vprašanjem zaposlitve žen v vojni industriji. Med svetovno vojno so šele na spomlad 1915 začeli razmišljati o tem, kako bi žene v tvornicah nadomestile moške.

Kmalu potem je bilo v angleških tvornicah za municio zaposlenih 44 tisoč žen. To število je proti koncu svetovne vojne naraslo na 7 milijonov 300 tisoč, tako, da je bila skor polovica ženstva Velike Britanije zaposlena v vojni industriji.

Anglija je pripravila v sedanji vojni štiri in pol milijona žen, ki tvorijo rezervo za delo v industriji. Ta zaposlitev žen

z odraslimi osebami, se odda v najem stanovanje s 5 sobami in kopalnicu. — Zglasite se na 7002 Becker Ct.

Veliko transportno letalo

Na sliki je veliko dvomotorno letalo, ki ima prostora za 86 potnikov. Letalo, ki je določeno za prevažanje vojaštva, je dospelo v New York iz St. Louisa. Brzina letala znaša 215 milj na uro.

Nova ameriška podmornica

V Portsmouthu je bila splavljen v morje najnovejša ameriška podmornica U. S. S. Drum, ki jo vidimo na gornji sliki.

Plavanje v polni bojni opremi

Na sliki vidimo častnike in podčastnike angleške armade, ki se vadijo v plavanju v polni bojni opremi. Na spodnji sliki jih je videti, kako se vzpenjajo na kopno, ko so preplavili bazen.

tvornicah za municio, v prvi vrsti za izdelovanje granat. Nato so začeli ženske dodeljevati v tvornice za gradnjo letal in druga oružja.

Leta 1918 je bil dosežen že tako znaten napredek, da so ženske delale tudi v ladjevnicah, v tvornicah gume in železa, na pošti, v tramvajih in avtobusih, ogromno pa je bilo tudi primerov, da so se udejstvovale v dimnikarskem poklicu, namesto postreščkov, pri prenašanju tovorov itd. Spomladi 1915 je prišlo na vsakih sto moških 30 žen, proti koncu vojne se je število tako spremenilo, da je prišlo na 100 moških 65 žensk.

Zaposlitev žen se je izkazala kot zelo dobra misel. Službodenec je izredno zadovoljni z delavkami, same sindikati kvilibiciranih delavcev so protestirali, češ, da ženske preveč odjeajo kruh moškim.

Anglija je pripravila v sedanji vojni štiri in pol milijona žen, ki tvorijo rezervo za delo v industriji. Ta zaposlitev žen

pa je samo začasna. Čim bo se danje vojne konec, se bodo razmere tako spremenile, da bodo moški spet prišli na svoja mestra, žene pa se bodo zopet ustanovile k domačemu ognjišču.

LEPA STAROST

V Wiesbachu na Bavarskem živi sedem bratov in sester, ki štejejo skupno 505 let. Po vrsti imajo: 85, 82, 71, 70, 68, 66 in 63 let.

NAJHITREJSI GOVORCI

Filogli so ugotovili, da so Francozi najhitrejsi narod, kar je celjve ter imamo polno zaloge. Kakor znano, sem se preselil na nov prostor. Popravljamo na novem odrasli in mirni družini. — Vpraša se na 6822 Edna Ave.

Kakor znano, sem se preselil na nov prostor. Popravljamo na novem odrasli in mirni družini. — Vpraša se na 6822 Edna Ave.

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Ave.

5 lepih sob in kopalnic se odda v najem odrasli in mirni družini. — Vpraša se na 6822 Edna Ave.

Stanovanje

5 lepih sob in kopalnic se odda v najem odrasli in mirni družini. — Vpraša se na 6822 Edna Ave.

General električne ledene

ledenico.

819 E. 185 St.

6104 St. Clair Ave.

General električne ledene

ledenico.

Magic Chef in Tappan kuhinjske

peči kupite vedno po zmerni ceni pri

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

Oblak Furniture Co.

Trgovina s pohištvo

Pohištvo in vse potrebujoče

za dom

6512 ST. CLAIR AVE.

Henderson 2978

OGLASAJTE V —

"ENAKOPRavnost"

NOVICA...

ki jo izveste bo gotovo zanimala tudi druge. Sporočite jo nam pismeno ali pa pokličite Henderson 5311 — Henderson 5312.

Lahko jo sporočite našim zastopnikom ---

JOHN RENKO

955 East 76th Street

JOHN STEBLAJ

1145 East 169 Street KEnmore 4680W

JOHN PETERKA

1121 East 68 Street ENDicott 0653

KOLIKO STORITE ZA CANKARJEV GLASNIK?

Če ste res napredni, pokažite to tudi z dejanjem. Cankarjev glasnik je napredna delavska kulturna revija za leposlovje in pouk. Priporočite svojemu prijatelju ali znancu, da si jo naroči. Za obstoj in napredek izobraževalnega časopisa je potrebno sodelovanje vseh, ki so za napredek!

Cankarjev glasnik potrebuje zastopnikov, posebno še izven Cleveland. Priglasite se! Pišite upravnemu, ki bo rade volje dalo vsa pojasnila. Naslov: 6411 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Naročilna nakaznica na Cankarjev Glasnik

IME: _____

NASLOV: _____

Zastopnik: _____

Plaćal \$ ____ c ____ Dne ____

19